

TIHANY/ kultúrtáj vagy tömegkultúra

TANSZÉKI TERV 3. /
KISKOMPLEX /

Tantárgykód /

BMEEPUIT711/BMEEPUIS711

Kredit /

TT3 – 8 / Kiskomplex - 6

Tantárgyfelelős /

Szabó Árpád / Wettstein Domonkos

Oktató /

Dőry Bálint, Fonyódi Mariann, Massány Edina,
Szabó Árpád, Wettstein Domonkos

2021/2022/I

Tihanyi-félsziget, fotó © H. Szabó Sándor

Az Urbanisztika Tanszék Tanszéki Terv 3 és a Kiskomplex tantárgya az idei félévben Tihany és a Balaton régió építészeti problémáival foglalkozik.

A félszigetet minden nyáron turisták tömegei árasztják el, ami nemcsak elriasztja a táj valódi arcára kíváncsi látogatókat, de a helyi közösség is egyre inkább kiszorul saját településéről. Bár Tihany természeti és kulturális adottságai révén KIEMELTEN VÉDETT KULTÚRTÁJ, a látnivalók tömeges és felszínes fogyasztása egyre inkább felemésztja a települési táj értékeit, elpusztítva azt a különleges atmoszférát, ami miatt Tihany annyira értékes és vonzó volt eredetileg. Emellett a nemzeti park szigorú védeltsége is feszes keretek közé szorítja a település hétköznapjait.

A kurzus során épp ezekre a tér- és tájhasználati konfliktusokra keressük a válaszokat: hogyan lehet a tömegesség mellett vagy helyett A TURIZMUS ALTERNATÍV FORMÁIT (slow tourism, kulturális turizmus) helyzetbe hozni a félszigeten? A helyi közösség visszatérhet-e saját településének közttereire? Élvezhető marad-e a Tihany valódi, rejtett titkait kereső idelátogatók számára a hely?

A kurzus módszertana egyrészt folytatja az Urbanisztika Tanszék városi léptékű vizsgálatokon alapuló megközelítését, melynek célja egy összefüggő városi-, táji környezet komplex környezetalakítása, másrészt kapcsolódik a Tanszék többéves, vízpartokat érintő kutatásaihoz (Balaton, DANUrB), mely a turisták és helyi közösségek által (újra)felfedezhető rejtett értékeket keresi ezekben a helyzetekben.

Tópart

Ófalu

A félév helyszíne TIHANY TELEPÜLÉSE és a TIHANYI-FÉLSZIGET, ahol a táj, a település, a vízpartok hatásait és kölcsönhatását vizsgáljuk. Célunk, hogy olyan beavatkozásokat keressünk, melyek az EGYENSÚLY fenntartására törekednek. A település jövőbeni stratégiáját is szem előtt tartva, lehetőségünk van a térhasználatok és konfliktuszónák újragondolására: melynek egyik eszköze lehet az AUTÓMENTESSÉG kialakítása az érzékeny területeken. Mindez nemcsak a település mai köztéri és tájhasználati HÁLÓZATAINAK teljes újragondolását teszi lehetővé, de az átalakuló közterületi hálózat olyan új építészeti beavatkozások számára nyit teret, melyeken keresztül Tihany közösségi identitását is újragondolhatjuk.

A tárgy során megismerkedünk a település természeti környezetével, településszerkezetével, településképeivel és kreatív, új megismerési módszerekkel is kísérletezünk. A félév folyamatában nagy szerepet kap a település meglévő potenciáljainak és erőforrásainak felmérése, és cél az ehhez építészeti illeszkedő, gazdasági-, szociális és környezeti fenntarthatóság szempontjából is megfelelő beavatkozások megtalálása, miközben kiemelten foglalkozunk a turizmus, a hagyományos anyaghasználat, valamint a közösségi építészet és tervezés kérdéseivel is.

Fontos számunkra, hogy mind egymással, mind a helyszín adottságaival megismerkedjünk, különösen a bezártság hosszú időszaka után, ezért a félévet közös, többnapos KIRÁNDULÁSSal indítjuk. A félév során követve a TT3-ban évek alatt kidolgozott tanszéki módszertant: a nagy táji-, települési lépték felől közelítünk a konkrét beavatkozások léptékéig, melyben mindvégig szem előtt tartjuk a települési környezet, a táj és az építészeti beavatkozás összhangját. A félév kezdetén csapatokban fogunk dolgozni települési léptékben, majd a félév nagyobb részében az építészeti beavatkozások már egyéni tervekként készülnek majd el.

A félév 3 karakteresen elválasztható szakaszra bontható:

A TELEPÜLÉS / TÁJ, TEMATIKUS ÚTVONALAK

Ismerkedés a települési és táji adottságokkal, valamint tematikus kapcsolatok, útvonalak és akcióterületek beazonosítása, megfogalmazása - 3-4 hét / csoportmunka

A HELY / BEAVATKOZÁS ESZKÖZEI, TELEPÍTÉS

Koncepcióterv, teamekben, telepítés, településszerkezeti vonatkozások, helykijelölés és akcióterületek meghatározása - 2-3 hét / csoportmunka

AZ ÉPÜLET / FORMÁLÁS, ARCULAT, IDENTITÁS

Épület tervek elkészítése 1:200/100 léptékig, a hozzá tartozó települési környezet bemutatásával és környezetrendezési tervek elkészítésével - 6 hét / egyéni építészeti feladat

Hivatkozás

- Wettstein Domonkos: Építészet / Identitás / Balaton - [LINK](#)
- TT3 katalógusok - [LINK](#)

Minden egyes szakasz egy tervbemutatással, prezentációval zárul, ahol a tárgy oktatóin kívül további meghívott vendégek is részt vesznek.

A problémafelvetés tehát az egész műterem számára hasonló, ám a léptékek folyamatos szűkítése során az egyéni szempontok is egyre jobban érvényesülnek, így jutunk el az épület és közvetlen környezetének léptékéig. A munka a 4-5 fős tervezési team-ek közös vizsgálataival, tapasztalatszerzésével kezdődik, majd egyéni vagy maximum párosával készíthető épület és köztér tervezési feladatokkal zárul a félév végén (M=1:200).

A FÉLÉV HELYSZÍNE: A Tihanyi-félsziget, amin belül közös munkával határoljuk le az egyes csoportok akcióterületeit

VENDÉGEINK ÉS ELŐADÓINK LESZNEK:

Bujdosó Judit Tihany főépítésze, András István Balatonfüred főépítésze, Galina Zoltán, Herczeg László, Vörös Tamás, Fenes Tamás, Guba Sándor, Gutowski Róbert építészek

Szabó Árpád DLA (tárgyfelelős), Fonyódi Mariann PhD, Wettstein Domonkos PhD (tárgyfelelős), Dőry Bálint, Massány Edina (tájépítész)

2021. május

1936 (Fortepan)

Belső tó

